

Spørgsmål-svar vedr. mad- og frokostordning i daginstitutioner

Center for Dagtilbud & Skoler har tidligere fået en række spørgsmål fra forældre vedr. mad- og frokostordning i Greve Kommunes daginstitutioner.

For at informere så mange forældre som muligt vil Center for Dagtilbud & Skoler svare på nogle af de spørgsmål, der kan opstå i forbindelse med kommunens tilbud om mad- og frokostordning til vuggestue- og børnehavebørnene.

Lovgivningen

Ifølge dagtilbudsloven skal Greve Kommune tilbyde et sundt frokostmåltid til alle børn i daginstitution. Kommunens tilbud om mad- og frokostordning kan gives:

- som en del af dagtilbudsydelsen, hvor mad- og frokostordningen er indregnet i forældrebetalingen for pladsen med 25 %

eller

- uden for dagtilbudsydelsen, hvor måltidet er 100 % forældrefinansieret i form af en særlig mad- og frokosttakst.

Greve Kommune tilbyder en sund mad- og frokostordning til henholdsvis vuggestue- og børnehavebørn uden for dagtilbudsydelsen. Mad- og frokostordningen er fuldt forældrefinansieret, og der opkræves en særlig mad/frokost takst ud over taksten for institutionspladsen.

Når mad- og frokostordningen tilbydes uden for dagtilbudsydelsen, skal forældrene have mulighed for at fravælge mad- og frokostordningen, ifølge lovgivningen.

Spørgsmål 1:

Hvorfor gennemføres der en egentlig fravalgsafstemning i de kommunale institutioner og Børnehuset Karlslunde Strand, mens det i selvejende enkelt institutioner er forældrebestyrelsens kompetence eventuelt at fravælge mad- og frokostordning?

Svar på spørgsmål 1:

Ifølge dagtilbudsloven har forældrebestyrelsen som udgangspunkt kompetencen til at fravælge kommunens tilbud om mad- og frokostordning. Det gælder dog ikke i tilfælde af, at der er en fællesbestyrelse, som dækker flere institutioner/afdelinger, hvilket er tilfældet for de kommunale distrikts-forældrebestyrelser Syd og Nord samt det selvejende Børnehus Karlslunde Strand. I dagtilbudsloven kaldes det institutioner med flere enheder.

I distrikter/børnehuse som består af flere institutioner/afdelinger (enheder), skal der ifølge lovgivningen ske en egentlig fravalgsafstemning blandt forældrene i henholdsvis vuggestue- og børnehavedelen i den enkelte institution/afdeling.

Det er således et simpelt flertal af forældrene blandt henholdsvis vuggestue- og børnehavebørnene, der kan beslutte at fravælge kommunens tilbud om mad- og frokostordning. Forældrene har én stemme for hvert barn, de har i vuggestuen eller børnehaven. Der skal stemmes særskilt for vuggestuebørn og børnehavebørn.

Spørgsmål 2:

Der er fra forældreside blevet stillet spørgsmålstegn ved lovligheden i den afstemningsprocedure, som Greve Kommune gennemfører i forhold til mad- og frokostordningen. Der er desuden blevet spurgt til, hvorfor en ikke afgivet eller blank stemme tæller med som et ja til mad- og frokostordningen?

Svar på spørgsmål 2:

Greve Kommune har i forbindelse med indførelse af fleksibel frokostordning i 2010 haft kontakt med Socialministeriet vedr. afstemningsproceduren. Socialministeriet bekræftede Greve Kommunes fortolkning af loven, som fremgår af de udarbejdede retningslinjer for forældrenes fravalg, nemlig at det er et simpelt flertal af alle forældre med børn i den enkelte institution (enhed) under et distrikt/børnehus, der kan fravælge kommunens tilbud om mad/frokostordning.

Socialministeriet henviser til lovforslagets bemærkninger, hvoraf følgende fremgår under bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser, jf. § 16 b:

"Med et simpelt flertal af forældre menes, at over halvdelen af alle forældre med børn i enheden skal fravælge frokostmåltidet for, at beslutningen er gyldig. Forældrene har en stemme for hvert barn, de har i enheden. Dette indebærer, at et forældrepar med to søskendebørn i samme enhed har to stemmer. For definitionen af forældre henvises til gældende regler i dagtilbudslovens § 2. Forældre, der ikke aktivt afgiver en stemme, indgår i afstemningens resultat som forældre, der ikke har fravalgt et sundt frokostmåltid."

Ovenstående skal forstås således, at der skal være flere stemmer imod den kommunale mad/frokostordning end ikke afgivne eller blanke stemmer for, at mad/frokostordningen er fravalgt i institutionen. Ved stemmelighed er mad/frokostordningen således ikke fravalgt.

Statsforvaltningen Sjælland, der er tilsynsmyndighed overfor Greve Kommune, har på foranledning af en henvendelse i 2010 fra en forælder i Greve Kommune, ligeledes bekræftet lovligheden i den beskrevne afstemningsprocedure.

Spørgsmål 3:

Hvordan ser taksterne for mad- og frokostordning ud pr. 1. januar 2022?

Svar på spørgsmål 3:

Taksterne for 2022 fastsættes først i efteråret 2021 i forbindelse med vedtagelsen af kommunens budget. Som en indikation på taksternes størrelse kan man i nedenstående se taksterne for institutionspladsen og mad/frokostordningen for 2021.

Daginstitutioners takster i 2021, pr. md i 12 måneder	
Vuggestue fuld tid	2.798 kr.
Vuggestue deltid*	2.248 kr.
Børnehave fuld tid	1.655 kr.
Børnehave deltid*	1.381 kr.
Madordning vuggestue	989 kr.
Frokostordning børnehave	658 kr.
*Deltidsplads i forbindelse med barsels- og forældreorlov	

Vuggestuebørn

Plads i vuggestue med madordning koster i 2021 i alt 3.787 kroner pr. måned i 12 måneder om året. (Taksten for institutionspladsen på 2.798 kr. + taksten for madordning på 989 kr. = 3.787 kr.)

Plads i vuggestue uden madordning koster 2.798 kroner pr. måned 12 måneder om året.

Børnehavebørn

Plads i børnehave med frokostordning koster i alt 2.313 kroner pr. måned i 12 måneder om året. (Taksten for institutionspladsen på 1.655 kr. + taksten for frokostordning på 658 kr. = 2.313 kr.)

Plads i børnehave uden frokostordning koster 1.655 kroner pr. måned 12 måneder om året.

Spørgsmål 4:

Ydes der søskendetilskud eller fripladstilskud til mad- og frokostordningen?

Svar på spørgsmål 4:

Der gives søskendetilskud, økonomisk fripladstilskud, behandlingsmæssigt fripladstilskud eller socialpædagogisk fripladstilskud til den kommunale mad- og frokostordning, såfremt forældrene får tilskud til nedsættelse af egenbetaling til daginstitutionspladsen.

Det betyder, at hvis man får søskendetilskud til barnets institutionsplads, så får man også søskendetilskud til mad- og frokostordningen. Søskendetilskud svarer til 50% af den billigste dagtilbudsplads + mad/frokost.

Tilsvarende får man fripladstilskud til mad- og frokostordningen, hvis man modtager fripladstilskud til institutionspladsen.

Spørgsmål 5:

Hvilken type madordning vil vuggestuebørnene blive tilbudt?

Svar på spørgsmål 5:

Greve Kommune tilbyder en god og sund madordning til alle vuggestuebørn. Madordningen består af fuld kost (morgenmad, frokost og mellemmåltider).

Kommunens madordning til vuggestuebørnene vil typisk være i form af egenproduktion i de enkelte institutioner. Der er dog en enkelt kommunal institution/afdeling, hvor det ikke er muligt indenfor de eksisterende køkkenfaciliteter. I det tilfælde vil der være tale om levering fra en ekstern leverandør.

Greve Kommunes madordning til vuggestuebørnene tager udgangspunkt i de til enhver tid gældende officielle danske anbefalinger til kost i den relevante aldersgruppe (Fødevarestyrelsens anbefalinger).

Personalet, der skal håndtere madordningen i den enkelte institution, har den lovmæssige uddannelse og varetager hygiejnekontrollen i henhold til gældende lovgivning og Fødevarestyrelsens anbefalinger.

Spørgsmål 6:

Hvilken type frokost får børnehavebørnene tilbudt – er det kun rugbrødsmadder? Og skal man som forældre stadig medbringe evt. formiddags- og eftermiddagsmad til børnene?

Svar på spørgsmål 6:

Greve Kommune tilbyder en god og sund frokostordning til alle børnehavebørn. Frokosten tager udgangspunkt i en smør-selv-ordning med mulighed for en lun/varm ret.

Det betyder, at alle børnehaver som minimum tilbyder en smør-selv-ordning med mulighed for en lun/varm ret, men at de enkelte børnehaver kan, hvis de har mulighed for det i forhold til deres køkkenkapacitet, fx tilbyde en varm ret oftere.

Kommunens frokosttilbud til børnehavebørnene vil være i form af egenproduktion, hvor det er muligt indenfor de eksisterende køkkenfaciliteter. Der er institutioner/afdelinger, hvor det ikke er muligt, her vil der være tale om levering fra en ekstern leverandør.

Greve Kommunes tilbud om et sundt frokostmåltid vil tage udgangspunkt i de til enhver tid gældende officielle danske anbefalinger til kost i den relevante aldersgruppe (Fødevarestyrelsens anbefalinger).

Personalet, der skal håndtere frokostordningen i den enkelte institution, har den lovmæssige uddannelse og varetager hygiejnekontrollen i henhold til gældende lovgivning og Fødevarestyrelsens anbefalinger.

Der indgår som udgangspunkt ikke morgenmad/formiddagsmad og eftermiddagsmad i kommunens tilbud om et sundt frokostmåltid til børnehavebørnene. Det er op til de enkelte institutioner og forældre, hvordan de vil organisere formiddags- og eftermiddagsmad. Der kan derfor være nogle institutioner, som selv beslutter, at de også vil give fx lidt frugt eller brød om eftermiddagen eller havregryn om morgenen.

Spørgsmål 7:

Hvilken ekstern leverandør vil maden/frokosten blive leveret fra, hvis der ikke er tale om egenproduktion?

Svar på spørgsmål 7:

I de tilfælde, hvor maden/frokosten vil skulle leveres af en ekstern leverandør, er det ikke på nuværende tidspunkt muligt sige, hvilken leverandør der vil være tale om, fordi opgaven vil skulle i udbud alt efter, hvor mange børn, det drejer sig om. Opgaven vil evt. blive sendt i udbud, når omfanget af forældrenes fravalg af frokostordningen er kendt. I udbudsmaterialet vil der indgå en nærmere vægtning af kvalitet, økologi, pris og levering mv.

De selvejende institutioner er ikke omfattet af Greve Kommunes udbudsforpligtelse og kan derfor selv vælge, hvilken ekstern leverandør de ønsker at benytte. De selvejende institutioner skal dog overholde deres egen udbudsforpligtelse.

Spørgsmål 8:

Vil der gå tid fra børnene, hvis forældrene vælger den kommunale mad- og frokostordning i de enkelte institutioner?

Svar på spørgsmål 8:

Den særlige mad- og frokosttakst inkluderer såvel maden som personaleresourcer til produktion og håndtering heraf.

Spørgsmål 9:

Kan børnene få frokost med på ture ud af huset, hvis der indføres mad- og frokostordning i institutionen?

Svar på spørgsmål 9:

De institutioner, som i dag har mad- og frokostordning, har gode erfaringer med at give børnene frokost med på tur ud af huset. Institutionerne oplever således ikke, at de er begrænset i deres aktiviteter ud af huset, som følge af indførelse af mad- og frokostordning.